

1. ÖZET ve ANAHTAR KELİMELEER: Proje başlığı, özeti ve anahtar kelimeler **Türkçe ve İngilizce** yazılmalıdır. Özette konunun tarihçesi ve literatürdeki yeri çok kısa belirtildikten sonra projenin özgün değeri ve beklenen sonucunun etkileri vurgulanmalıdır. Ayrıca nasıl yürütüleceği (deneysel tasarım/yaklaşım, yöntemler, ekip, aşamalar ve zaman) özetlenmelidir. **Proje özetleri birer savfayı gecmemelidir.**

Proje Başlığı: Açıköğretimde Gelişimsel ve Zihinsel Yetersizliği Olan Öğrencilere Yönelik Özel Eğitim e-Danışmanlık Süreçlerinin Geliştirilmesi

Özet

Açık ve uzaktan öğrenme zaman ve mekandan bağımsız esnek özellikleriyle toplumda yaşam boyu öğrenmeyi güçlü bir biçimde destekleme potansiyeline sahiptir. Özellikle dezavantajlı grupların eğitiminde açık ve uzaktan öğrenme teknolojilerinin sağladığı olanaklar dijital çağda yeri doldurulamaz öneme sahiptir. Bu teknolojiler animasyonlardan etkileşimli videolara, sesli içeriklerden ve işaret dili destekli materyallere kadar eğitimde erişilebilir materyalleri üretilmesini sağlamaktadır. Bu çeşitlilik de farklı engel gruplarından bireylerin eğitim kaynaklarına erişilebilirlerine destek olmaktadır. Tüm bu gelişmelerin yanında gelişimsel ve zihinsel yetersizlik gibi bazı özel grupların öğrenme süreçlerine destek olacak teknolojilerin henüz yeterli düzeye ulaşmadığını söylemek mümkündür. Bu nokta özel eğitim uzmanlarının danışmanlık desteği büyük önem taşımaktadır. Gerçekleştirilen bu projenin amacı Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sisteminde öğrenim gören gelişimsel ve zihinsel yetersizliği olan öğrencilerin akademik başarılarının özel eğitim e-danışmanlık yoluyla desteklenmesidir. Bu amaç doğrultusunda proje kapsamında; pilot olarak belirlenen, gelişimsel ve zihinsel yetersizlik tanısı konulan, engel oranı %40'ın üzerinde olan, gönüllü 30 öğrenciye hizmet sunulması hedeflenmektedir. Süreç 2 ay boyunca haftada 6 saat süreyle ve Anadolu ve Gazi Üniversitesinden toplamda 5 özel eğitim uzmanı akademisyen tarafından Adobe Connect canlı ders uygulaması üzerinden ve özel öğrenme materyalleri ile özel eğitim e-danışmanlık hizmeti verilmesi şeklinde yürütülecektir. Gerçekleştirilecek bu proje ile öğrenci başarısının artırılması hedeflenmektedir. Proje eylem araştırması olarak desenlenmiştir. Bu kapsamda süreçte kullanılacak veri toplama teknikleri; yarı yapılandırılmış görüşmeler, video kayıtları, ürün örnekleri ve yansıtımlı günlükler şeklinde olacaktır. Eylem araştırması kapsamında farklı illerden yaklaşık 30 öğrenciye 2 ay boyunca 5 özel eğitim uzmanı akademisyen tarafından Adobe Connect canlı ders uygulaması üzerinden ve özel öğrenme materyalleri ile özel eğitim e-danışmanlık hizmeti verilecektir. Bu proje kapsamında yapılacak çalışmalar ve edinilecek deneyimler doğrultusunda özel eğitim danışmanlık hizmetinin 2018-2019 öğretim yılında tüm illere yaygınlaştırılması planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Açık ve uzaktan öğrenme, özel eğitim, destek hizmetler, e-danışmanlık, dezavantajlı öğrenenler, gelişimsel ve zihinsel yetersizlik

Project Title: Development of Special Education e-Counseling Processes for Students with Developmental and Mental Disabilities in Open Education

Abstract

Open and distance education has the strongly potential to support lifelong learning in society with its flexible features, independent of time and space. The possibilities provided by open and distance education technologies, particularly in the education of disadvantaged groups, have irreplaceable presence in the digital age. These technologies provide animations to produce accessible materials in education, such as interactive videotapes, audio content and sign language supported materials. This diversity also supports the access of individuals from different disability groups to educational resources. In addition to all these opportunities, it is possible to say that the technologies that will support the learning processes of some special groups such as developmental and intellectual disabilities have not yet reached sufficient level. At this point, e-counseling support from special education specialists have a great importance. The purpose of this project is to support the academic achievements of students with developmental and intellectual disabilities which are active students at Anadolu University Open Education System through special education e-counseling. Within the scope of this project; As a pilot project, it is aimed to provide approximately 30 students, who are diagnosed as developmental and mentally disabled with 40% or more. The process will run for 6 months a week for 6 months, and a total of 5 special education academics from Anadolu University will provide Adobe Connect live tutoring and special education e-consulting services with special learning materials. The project is designed as an action research. In this context, data collection techniques used in the process are semi-structured interviews, video recordings, product samples, and reflective diaries. About 30 students selected on a pilot basis within the action research will be given special education e-counseling services through Adobe Connect live lesson application and special learning materials by 5 special education specialist academicians for 2 months. Within the scope of this project, it is planned to disseminate special education and consultancy services in 2018-2019 academic year based on the experiences and experiences to be made.

Keywords: Open and distance education, special education, support services, e-consultancy, students with disadvantage, developmental disability, mental retardation

2. AMAÇ: Önerilen projenin **amacı** ve erişilmek istenen sonuç açık olarak yazılmalıdır.

Bu projenin amacı Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sisteminde öğrenim gören gelişimsel ve zihinsel yetersizliği olan öğrencileri özel eğitim e-danışmanlık yoluyla desteklemektir. Proje kapsamında;

- 1- gelişimsel ve zihinsel yetersizlik tanısı konulan, engel oranı %40'ın üzerinde olan yaklaşık 30 öğrenciye
- 2- 2 ay boyunca haftada 6 saat süreyle,
- 3- Anadolu Üniversitesinden 5 özel eğitim uzmanı akademisyen tarafından,
- 4- Adobe Connect canlı ders uygulaması üzerinden ve özel öğrenme materyalleri ile özel eğitim e-danışmanlık hizmeti verilmesi ve bu yolla öğrenci başarısının artırılması hedeflenmektedir.

3. KONU ve KAPSAM: Önerilen projenin konusu ve kapsamı net olarak tanımlanmalı; amaç ile ilişkisi açıklanmalıdır.

Açıköğretim Sisteminde öğrenim gören gelişimsel ve zihinsel yetersizliği olan öğrencilere özel eğitim e-danışmanlık hizmetinin sağlanması, bu sürecin takibi ve geliştirilmesi projenin konusunu oluşturmaktadır. Proje kapsamında cevaplı aranacak sorular şunlardır:

1. Açıköğretim Fakültesi'nde öğrenim gören gelişimsel ve zihinsel yetersizliği olan öğrencilerin gereksinimlerini karşılamak üzere Akademik Danışmanlık Hizmeti nasıl planlanmalıdır?
2. Açıköğretim Fakültesi'nde öğrenim gören gelişimsel ve zihinsel yetersizliği olan öğrencilerin gereksinimlerini karşılamak üzere E-Danışmanlık Hizmeti nasıl sunulmalıdır?
3. E-Danışmanlık hizmeti Açıköğretim Fakültesi'nde öğrenim gören gelişimsel ve zihinsel yetersizliği olan öğrencilerin başarılarına ne kadar katkılar sağlamaktadır?
4. E-Danışmanlık hizmetinin Türkiye geneline yaygınlaştırılması için Açıköğretim Fakültesi bünyesinde ne tür düzenlemeler yapılmalıdır?

4. LİTERATÜR ÖZETİ: Proje konusu ile ilgili alanda ulusal ve uluslararası literatür taranarak, **ham bir literatür listesi değil**, kısa bir literatür analizi verilmelidir. Bu analiz, önerilen araştırma konusunun literatürdeki önemini ve doldurulması gereken boşluğu ortaya koymalıdır.

Bireylerin toplumsal yaşama tam katılımlarını sağlama ve gelişimlerini desteklemeye yönelik önemli araçlardan birisi eğitim sistemleridir. Bireyleri toplumsal yaşama hazırlama boyutunda yüksek öğretim yani üniversite düzeyinde eğitim, yetişkinlik ve mesleki yaşama geçiş süreci önemli bir aşama olarak nitelendirilebilir. Bireyi toplumsal yaşama hazırlama çabasının temel kaynağı İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'dir. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'ne göre; tüm bireyler, vatandaşlık ve siyasi haklar, özgürlük ve gizlilik ile eğitim hakkı gibi temel hak ve özgürlüklere sahiptirler. Eğitim ile ilgili bu hak ve özgürlüklerin sağlanmış olması ile birlikte; sosyal yapı, sağlık sorunları veya işlev bozuklukları gibi çeşitli nedenlerle dezavantajlı durumda olan bireylerin dikkate alınması bir zorunluluk olarak kabul edilmelidir (Chambers,

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

Varoğlu ve Kasinskaite-Buddeberg, 2016; Forsyth ve Furlong, 2003; Johnson, 2003). Dezavantajlı bireyler olarak nitelendirilen gruplar; fizyolojik, psikolojik, sosyal, sağlık, ekonomik (gelir dağılımı), siyasal ve kültürel açılardan çağdaş yaşam koşullarına erişebilmek için özel düzenleme, koruma ve hizmetlere gereksinim duyan bireyler şeklinde sınıflandırılabilir. Bu çerçevede birtakım özel gereksinimleri nedeniyle zihin, işitme, görme veya fiziksel yetersizlikleri olan bireyler dezavantajlı olarak betimlenebileceği gibi aynı zamanda sosyo-ekonomik olarak alt gelir grupları, süregelen sağlık sorunları olanlar da dezavantajlı bireyler olarak adlandırılabilir (Forsyth ve Furlong, 2003; Johnson, 2003; Masalela, 2015).

Uluslararası Eğitimin Başarısını Değerlendirme Derneği-UED (The International Association for the Evaluation of Educational Achievement-IEA) 2015 yılında yayınladığı raporunda dezavantajlı gurupların ülkelere göre değişimi incelenmiştir. Raporda Türkiye'nin %54 gibi yüksek bir oranda dezavantajlı öğrenenlere sahip bir ülke olduğunu açıklanmıştır. Bu rapor çeşitli imkânsızlık ve sınırlara sahip bireylerin oluşturduğu bu büyük kitlelere ekonomik bir biçimde etkili ve verimli öğrenme ortamlarının sunulmasının gerekliliğini gözler önüne sermektedir. Bu rapor ile birlikte alanyazında gerçekleştirilen araştırmaların sonuçları dezavantajlı ve özel gereksinimli bireylerin yükseköğretim bağlamında bazı sorunlar ile karşı karşıya olduklarını göstermektedir (Chambers, Varoğlu ve Kasinskaite-Buddeberg, 2016; Forsyth ve Furlong, 2003; Johnson, 2003; Masalela, 2015). Bu sorunlar aşağıda Tablo 1'deki gibi özetlenebilir.

Coğrafi uzaklık/erişilebilirlik sorunları
Bağımsız harekette zorluklar (ince motor kontrolü dahil)
Duyusal yetersizlikler (görme, işitme)
Öğrenme veya bilişsel güçlükler
Konuşma ve dil bozuklukları
Uygun kaynaklara erişim eksikliği
Engelli dostu altyapının olmaması
Kültürel faktörler (ör. ebeveyn katılımı, damgalama ve ayrımcılık)
Dil farklılıkları
Sosyal ve duygusal zorluklar
Yetişmiş, deneyimli personel / eğitim uzmanlarının eksikliği
Destekleyici teknoloji eksikliği
Ekonomik zorluklar

Tablo 1. Dezavantajlı gurupların karşılaştıkları sorunlar

Eğitim hakkından yararlanma bağlamında dezavantajlı ve özel gereksinimli öğrenciler ile ilgili Tablo 1'de yer alan sorunlar çerçevesinde ülkeler yükseköğretim sistemlerinde teknoloji desteğinin sağlanması, öğretim binalarının ulaşılabilir özelliklerde yapılması gibi birtakım tedbirler aldıkları görülmektedir. Düzenlemelerdeki temel hedef dezavantajlı ve özel gereksinimli yükseköğretim öğrencilerinin, dezavantajlı olmayan öğrencilerle eşit eğitim almalarını sağlamak şeklinde açıklanabilir (Chambers, Varoğlu ve Kasinskaite-Buddeberg, 2016). Bu noktada dezavantajlı ve özel gereksinimli bireylerin eğitim olanaklarından eşit şekilde yararlanmaları doğrultusunda son yıllarda öne çıkan söylem “*her bireyin tam katılımını desteklemek*” şeklindedir. Bu söylemin uygulamalardaki karşılığı ise tam katılımı temsil eden “*bütünleştirme*” terimi ile açıklanmaktadır (Masalela, 2015). Tam katılımı destekleme yani bütünleştirme düşüncesinin en önemli yasal dayanağı ise Türkiye tarafından da imzalanan “Engellilerin Haklarına İlişkin Birleşmiş Milletler Sözleşme”dir (Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme, Resmi Gazete; 2009; sayı 27288). Bu sözleşmeye göre eğitim olanakları toplumda yaşayan her bireyin yararlanabileceği şekilde, fırsat eşitliği ilkesine uygun düzenlenmesine yönelik hükümler içermektedir. Sözleşmenin dezavantajlı ve özel gereksinimli bireylerin ihtiyaçlarını karşılama boyutunda devletlere ve dolayısıyla yükseköğretim kurumlarına önemli yükümlülükler getirdiği de belirtilmektedir (Chambers, Varoğlu ve Kasinskaite-Buddeberg, 2016).

Açıklanan yasal yükümlülükler doğrultusunda alanyazında dezavantajlı ve özel gereksinimli bireylere yükseköğretim düzeyinde eğitim almaları yönünde fırsat eşitliği sağlamanın etkili bir yolunun da açık ve uzaktan öğretim olanağının sunulması olduğu vurgulanmaktadır (Chambers, Varoğlu ve Kasinskaite-Buddeberg, 2016; Curtis ve Edmonds, 2004; Forsyth ve Furlong, 2003; Johnson, 2003; Richardson, 2009). Özetle açık ve uzaktan öğretimin tüm bireylere sunduğu fırsatların yetersizliği olan bireylerin bilgiye ve eğitime erişimde karşılaştıkları güçlüklerle birtakım çözümler sunabileceği belirtilmektedir. Bu vurguyu destekler nitelikte Newell ve Debenham (2005), yükseköğretim düzeyinde eğitim alabilecek dezavantajlı ve özel gereksinimli öğrencilere yönelik eğitim alma seçeneklerinin olması gerektiği, bu özelliklere sahip öğrencilerin gün geçtikçe açık ve uzaktan öğretim seçeneklerini tercih ettiklerini belirtmektedirler.

Bu noktada açık ve uzaktan öğretim programlarının tüm öğrencilerin tam katılımını destekleme ve erişilebilirlik konularının her bireye eğitimde fırsat eşitliğini sağlama potansiyelinden bahsedildiğini belirtmek gerekir (Chambers, Varoğlu ve Kasinskaite-Buddeberg, 2016; Cooper, 2014; Hashey ve Stahl, 2014; Johnson, 2003; Masalela, 2015; Shank, 2014). Curtis ve Edmonds (2004) açık ve uzaktan öğretim

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

programlarının dezavantajlı ve özel gereksinimli bireylerin eğitim süreçlerinde bariyerleri kaldırma gibi bir olanak sağladığını belirtmişlerdir. Alanyazın taraması sonucunda açık ve uzaktan öğretim olanaklarının dezavantajlı ve özel gereksinimli bireylere, özellikle teknoloji sayesinde sağlayabileceği olanaklar aşağıdaki gibi özetlenebilir (Chambers, Varoğlu ve Kasinskaite-Buddeberg, 2016; Curtis ve Edmonds, 2004; Cooper, 2014; Harrison, 1999; Hashey ve Stahl, 2014; Johnson, 2003; Masalela, 2015; Phipps, Sutherland ve Seale, 2002; Richardson, 2009; Shank, 2014):

- Zaman ve mesafe sınırının olmaması
- Destekleyici teknoloji olanakları
- Mekân ve ulaşım sorunlarının azaltılması
- Mekân sorunlarının olmaması
- Etkileşimli öğrenme ortamları
- Ayrımcılığı azaltma potansiyeli
- Öğrenme hızında esneklik
- Öğrenme motivasyonunu sağlaması
- Öğrenen kontrollü
- Bireyselleştirme
- Etiketlemenin önlenmesi
- Öğretim materyallerinde çeşitlilik
- Materyallerin farklı öğrenme stillerine uygun olması
- Tam katılım sağlam olanağı
- Akranlarla etkileşim olanakları
- Güvenli iklim
- Profesyonel personel
- Maliyetin azalması
- Açık iletişim ve etkileşim olanakları

Yukarıda yer alan listede görülebileceği gibi açık ve uzaktan eğitimin dezavantajlı ve özel gereksinimli öğrencilere sağlayabileceği çok yönlü olanaklar bulunmaktadır. Ancak bu olanaklara rağmen açık ve uzaktan eğitime dahil olan öğrencilerin süreçte yaşadıkları bazı sorunları ortaya koyan raporların da olduğunu bilmek gerekir (Newell ve Debenham, 2005). Bu sorunlardan bazıları; öğrencilerin kendilerini disipline etme, zaman ayırma, zamanı yönetiminde ve bağımsız çalışmaya şeklinde sıralanmaktadır. Ayrıca bazı açık ve uzaktan öğretim programlarında yer alan derslerin yoğun bir okuma gerektirmesinin okuma güçlükleri olan bireylerin başarısız olma risklerini beraberinde getirebileceği belirtilmektedir. Sözü geçen bu sorun ve zorluklar ile baş edilmesi için ise dezavantajlı ve özel gereksinimli öğrencilere yönelik bir takım düzenlemelerin yapılmasının gerekliliğini göstermektedir (Curtis ve Edmonds, 2004; Johnson, 2003). Bu gereklilik ile ilgili Hurley (2001), en iyi uygulamaların yönlendirme ve desteğin hedef popülasyonun ihtiyaçlarına cevap veren ve bu ihtiyaçları yeterli şekilde karşılayan bir niteliğe sahip olmasının gerekliliğini bildirmektedir. Bu durum, uzaktan eğitim uygulamalarını sunan kurumlara ayrıştırmış toplulukların ihtiyaç duydukları hizmetleri saptamada ve sunmada oldukça büyük görevler düştüğünün altını çizmektedir.

Alanyazın ve araştırma sonuçlarından yola çıkarak her birey için ulaşılabilir ve eşit bir sistem kurmanın zaman, maddi ve emek kaynaklarını gerektirdiği görülebilir. Burada vurgulanması gereken nokta ise; ne kadar yoğun çalışılırsa çalışsın tüm öğrencilerin kesin erişimlerini sağlanamayabileceği bilinmelidir. Nitekim Bissonette (2006) Amerika Birleşik Devletleri'nde, internet üzerinden eğitim uygulamaları sunan 344 üniversitede gerçekleştirdiği araştırmasının sonunda uygulamalara katılan öğrencilerin %80.2'nin özel gereksinimli öğrencilere yönelik bir içeriği ya da uyarlamasının olmadığını ortaya koymuştur. Bissonette incelediği üniversitelerin %11.2'nin ise özel gereksinimli öğrencileri sınırlı sayıda uygulamalara dahil edildiğini saptamıştır. Bu konuyu Kinash, Crichton ve Kim-Rupnow (2004), "özel gereksinimli bireyler internet üzerinden öğrenme uygulamalarında en az hesaba katılan grup olarak karşımıza çıkmaktadır" ifadesi ile özetlemiştir. Gladhart (2010) ise, internet tabanlı açık ve uzaktan eğitim sunan programlarda özel gereksinimli bireylerin karşılaştığı en önemli problemleri; (a) altyazısız video materyalleri, (b) engelli dostu olmayan web siteleri ve (c) ekran okuma programları tarafından okunamayan içerikler şeklinde sıralamıştır.

Phillips ve arkadaşları (2011), özel gereksinimli bireylere yönelik internet tabanlı uzak ve açık eğitim uygulamaları hakkında gerçekleştirdikleri çalışmada 277 farklı eğitim uygulaması sunan 83 fakülte personeli ile çalışılmışlardır. Çalışma sonucunda özel gereksinimli bireylerin eğitim ihtiyaçlarının saptanmasında sınırlılıklar yaşandığını, tüm yetersizlik türlerine yönelik düzenlemeleri gerçekleştirmenin güç olduğunu, öğrencinin hali hazırdaki durumu ve performansına ilişkin bilginin genellikle talep edilmediğini, Uzaktan eğitim sürecine dahil olan personelin çalıştıkları kurumun özel gereksinimli bireylere sunulabilecek imkanlarını yeterince tanımadığını ve çoğundan haber olmadığını bulmuşlardır. Phillips ve arkadaşlarının, gerçekleştirdikleri çalışma sonucunda oluşturulan internet üzerinden eğitim uygulamalarının kullanımı ve içeriği hakkında tutarlı ve açıklayıcı bilginin sunulması gerektiğinin altını çizmişlerdir. Bunun yanında internet üzerinden sunulan eğitim uygulamalarının mutlaka engelli birimi veya özel gereksinimli öğrenciler ile ilgili çalışan birimler ile koordine bir şekilde çalışması gerektiğini ifade etmektedirler.

Alanyazın taraması sonucunda ulaşılan sonuçlardan birisi eğitim sürecinde dezavantajlı ve özel gereksinimli öğrencilerin durumları hakkında bilgi edinilerek uyarılma ve değişikliklerin her an sunulabilecek bir şekilde planlanması gerektiğidir. Dolayısıyla alanyazında eğer sisteme dezavantajlı ve özel gereksinimli bir öğrenci dâhil olmuş ise ileri düzeyde, sistematik ve sürekli çalışılacak uzmanlık gerektiren bir planlama gerekmektedir (Case ve Davidson, 2011). Bu konuda Scott, McGuire ve Shaw (2003) planlama boyutunda, "*belirle, düzeyi betimle, destekle ve uyarılma yap*" modelini önermektedirler. Ayrıca Mesalela (2015) uzak ve açık eğitim uygulamalarının özellikle özel gereksinimli

bireylerin ihtiyaçlarına cevap verebilecek hizmetleri oluşturması, yaygınlaştırması ve özel gereksinimli bireylerin öğrendikleri becerileri sınayabilecekleri kişiye özel ortamlar oluşturmalarının gerekliliği bildirmektedir.

Araştırmaların sonuçlarında öne çıkan gereklilikleri destekleyebilecek öneriler sunan bir araştırma ise Richardson'un (2009) tarafından gerçekleştirilmiştir. Richardson araştırmasında, 2002-2003 yılları arasında uzaktan eğitim görmüş 2351 dezavantajlı ve özel gereksinimli öğrencilerin akademik başarılarını karşılaştırmayı amaçlamıştır. Araştırmanın sonunda öğrencilerin büyük bir kısmı; açık öğretimi hayata katılım için iyi bir yol gördüklerini, çünkü örgündeki gibi fiziksel zorluklar vs. olmadığını düşündüklerini ortaya konmuştur. Daha sonraki aşamada Richardson, öğrencilerin desteklerin artırılması ve bunun etiketleme olmadan yapılmasının etkili olacağını düşündükleri ortaya konmuştur. Diğer yandan yapılacak bu tür düzenlemelerin ise sadece dezavantajlı ve özel gereksinimli öğrencilerin eğitimde fırsat eşitliği bağlamında tam katılımlarını desteklemek için değil, sistem içerisindeki tüm öğrencilere katkılar sağlayacağı, nitelikli öğrenme ortamları oluşturulabileceği belirtilmektedir (Chambers, Varoğlu ve Kasinskaite-Buddeberg, 2016; Curtis ve Edmonds, 2004).

Sonuç olarak açık ve uzaktan öğretim dezavantajlı ve özel gereksinimli öğrencilerin yüksek öğretim düzeyinde eğitim almalarına yönelik önemli avantajlar sağlaması ile birlikte sözü geçen öğrenciler ile ilgili birtakım düzenlemelerin de yapılmasının gerekliliği öne çıkmaktadır. Ulaşılan bu sonuç doğrultusunda dünya genelinde açık ve uzaktan öğretim yapan yüzlerce üniversite arasında öğrenci potansiyeli bakımından en önemlilerinden birisi de Anadolu Üniversitesi olduğu söylenebilir. Anadolu Üniversitesi'nin sürekli gelişen alt yapısı ile teknoloji açık ve uzaktan eğitime esneklik ve fonksiyonellik katabileceği gibi, açık ve uzaktan öğretimi dünyada vazgeçilmez yapının eğitimde fırsat eşitliği sağlama potansiyelini kullanmada önemli adımlar attığı söylenebilir. Açık ve uzaktan öğretim sistemlerinin bu potansiyelini en üst düzeye çıkarmanın güncel olarak dezavantajlı ve özel gereksinimli bireylerin toplumsal yaşama tam katılımlarını desteklemede etkili olmayı hedeflediği söylenmelidir. Bu amaçla dezavantajlı öğrencilerin talepleri doğrultusunda, gereksinimlerinin dikkate alınarak yüz yüze eğitim olanaklarının sunulabileceği düşüncesi ortaya çıkmıştır. Sunulacak yüz yüze akademik danışmanlık hizmetinin öğrencilere eğitim haklarından eşit düzeyde yararlanmalarına katkı sağlayacağı öngörülmektedir. Bu yolla öğrencilerin tam katılımlarının yani toplum ile bütünleştirme hakkından yararlanma fırsatı verilebileceği söylenebilir.

Kaynakça

- AÖF, (2015). 2015 Açıköğretim Sistemi Engelli Öğrenci Destek Birimi Raporu. Anadolu Üniversitesi, Açıköğretim sistemi Yayınları.
- Atkins, D. E., Brown, J. S., & Hammond, A. L. (2007). A review of the open educational resources (OER) movement achievements, challenges, and new opportunities. San Francisco, CA: Creative Commons. Erişim adresi: <https://www.hewlett.org/wp-content/uploads/2016/08/ReviewoftheOERMovement.pdf>
- Birleşmiş Milletler (2009). Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme. Erişim adresi: <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2009/07/20090714-1.htm>
- Bissonnette, L. (2006). Meeting the evolving education needs of faculty in providing access for university students with disabilities. Retrieved from <http://www.proftic.org/spip.php?article8126>
- Case, D. E., & Davidson, R. C. (2011). Accessible online learning. *New Directions for Student Services*, 134, 47-58.
- Chambers, D., Varoğlu, Z. ve Kasinskaite-Buddeberg, I. (2016). *Learning for All: Guidelines on the inclusion of learners with disabilities in open and distance learning*. UNESCO Publishing.
- Cooper, M. (2014). Meeting the needs of disabled students in online distance education – an institutional case study from The Open University, UK. *Distance Education in China*, 2014(12) pp. 18–27.
- Curtis D. Edmonds (2004) Providing Access to Students With Disabilities in Online Distance Education: Legal and Technical Concerns for Higher Education, *American Journal of Distance Education*, 18:1, 51-62, DOI: 10.1207/s15389286ajde1801_5
- Firat, M. (2016). 21. Yüzyılda Uzaktan Öğretimde Paradigma Değişimi. *Journal of Higher Education & Science/Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 6(2), 142-150.
- Forsyth, A., ve Furlong, A., 2003. Access to higher education and disadvantaged young people. *British Educational Research Journal*, 29 (2), 205–225.
- Gladhart, M. A. (2010). Determining faculty needs for delivering accessible electronically delivered instruction in higher education. *Journal of Postsecondary Education and Disability*, 22(3), 185-196.
- Hashey, A. I., ve Stahl, S. (2014). Making online learning accessible for students with disabilities. *Teaching Exceptional Children*, 46(5), 70-78.
- Harrison, L. 1999. Accessible Web-based distance education: Principles and best practices. Available online at <http://www.utoronto.ca/atrc/rd/li-brary/papers/accDistanceEducation.html>
- Holmberg, B. (2005). *Theory and Practice of Distance Education*. Routledge.
- Hurley, J. (2001). Supporting online learning. Gloucestershire Learning Partners.
- Johnson, J. (2003). *Distance education: The complete guide to design, delivery, and improvement*. New York: Teachers College Press.
- Kinash, S., Crichton, S., & Kim-Rupnow, W. S. (2004). A review of 2000-2003 literature at the intersection of online learning and disability. *The American Journal of Distance Education*, 18(1), 5-19.
- Masalela, R. K. (2015). Inclusive education and the role of distance education. Erişim adresi http://www.library.up.ac.za/digi/docs/masalela_paper.pdf

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

- Newell, C., & Debenham, M. (2005). Disability, chronic illness and distance education. In C. Howard, J. Boettcher, L. Justice, K. Schenk, P.L. Rogers, & G.A. Berg (Eds.), *Encyclopedia of distance learning* (Vol. 2, pp. 591–598). Hershey, PA: Idea Group.
- NICHCY, (2017). National Dissemination Center for Children with Disabilities. (<http://www.nichcy.org/resources/default.asp>)
- Phillips, A., Terras, K., Swinney, L., Schneweis, C. (2011). Online disability accommodations: Faculty experiences at one public university. *Journal of Postsecondary Education and Disability*, 25(4), 331-344.
- Phipps, L., Sutherland, A., & Seale, J. (Eds.). (2002). *Access all areas: Disability, technology and learning*. Oxford: Association for Learning Technology.
- Richardson, J.T.E. (2009). The attainment and experiences of disabled students in distance education. *Distance Education*, 30(1), 87-102.
- Richardson, J. T. (2016). Face-to-Face versus Online Tutorial Support in Distance Education: Preference, Performance, and Pass Rates in Students with Disabilities. *Journal of Postsecondary Education and Disability*, 29(1), 83-90.
- Roberts, J.B., & Crittenden, L.A. (2009). Accessible distance education 101. *Research in Higher Education Journal*, 4, 55-66.
- Scott, S. S., McGuire, J. M., ve Shaw, S. F. (2003, Nov/ Dec). Universal design for instruction. *Remedial & Special Education*, 24(6). Retrieved May 9, 2009, from the EBSCOHost Professional Development Collection.
- Shank, J. D. (2014). *Interactive open educational resources*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Smith, S. J., ve Basham, J. D. (2014). Designing online learning opportunities for students with disabilities. *Teaching Exceptional Children*, 46(5), 127-137.

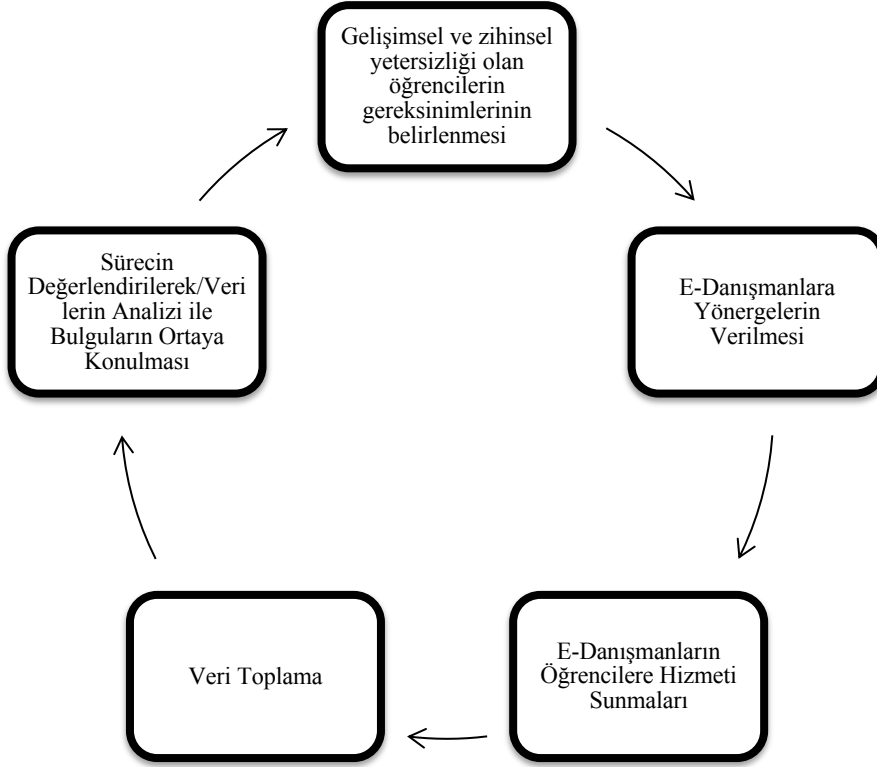
5. ÖZGÜN DEĞER: Araştırmanın dayandığı hipotez/ler açıkça ortaya konulmalı ve özgün değeri belirgin bir biçimde vurgulanmalıdır. Önerilen yeni teknoloji, metot veya kuramın literatüre nasıl bir katkısı olacağı açıklanmalıdır.

Dezavantajlı bireylerin eğitiminde açık ve uzaktan öğrenmenin sağladığı teknoloji destekli esneklik ve kolaylık büyük öneme sahiptir. Teknoloji desteği fiziksel engellerin ortadan kaldırılması ve eğitime erişilebilirlik açısından büyük gelişmeler kat etmiş durumdadır. Bunun yanında gelişimsel ve zihinsel yetersizlik gibi bazı özel grupların öğrenme süreçlerini destekleyecek açık ve uzaktan öğrenme çalışmalarının yetersiz olduğunu söylemek mümkündür. E-danışmanlık adı altında destek hizmet olarak özel eğitim uygulamalarında bu konuda çeşitli çalışmalar yapılsa da açık ve uzaktan öğrenme yoluyla gelişimsel ve zihinsel yetersizliği olan bireylere yönelik yeterli çalışma bulunmamaktadır. Bu da gerçekleştirilen bu projenin özgün değerini ortaya koymaktadır.

(*)Yazım alanları gerektiği kadar uzatılabilir.

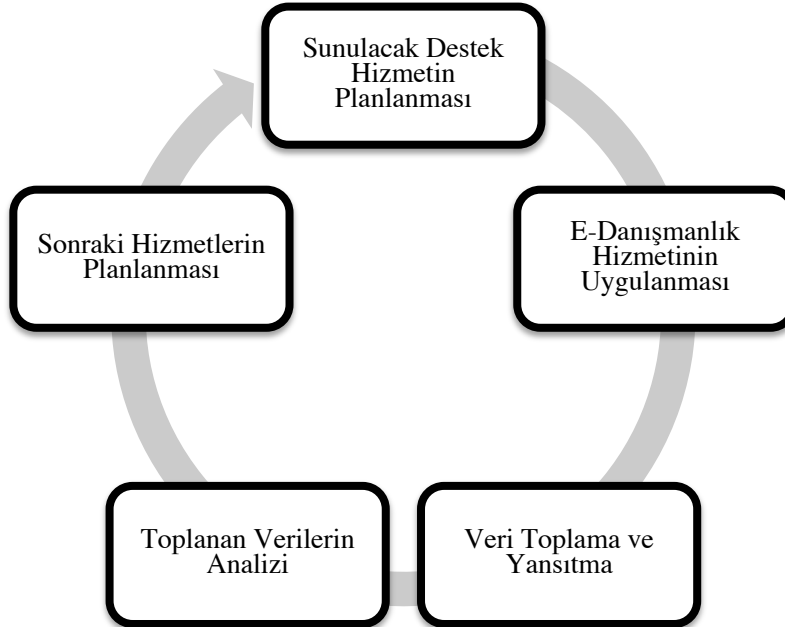
6. YÖNTEM: Araştırmanın tasarımı/yaklaşımları ile uyumlu olarak incelenmek üzere seçilen parametreler sıralanmalıdır. Amaç ve kapsamla uyumlu olması da gereken bu parametrelerin incelenmesi için uygulanacak yöntem ile kullanılacak materyal net bir biçimde tanımlanmalıdır. Yapılacak ölçümler (ya da derlenecek veriler), kurulacak ilişkiler ayrıntılı biçimde anlatılmalıdır.

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi bünyesinde eğitimlerine devam eden gelişimsel ve zihinsel yetersizliği olan öğrencilerin eşit eğitim hakkından yararlanmalarını sağlamak için sunulacak e-danışmanlık hizmetini yürütme sürecini incelemesinin hedeflendiği bu proje, bulunulan ortam ve ortamdaki uygulamaları geliştirme ve yaygınlaştırılabilir eylemler gerçekleştirme bakış açısıyla yürütülecektir. Bu yönüyle ilerleyen döngüler halinde gerçekleştirilecek proje nitel araştırma yöntemlerinden eylem araştırması şeklinde desenlenmiştir (Ferrance, 2000; Johnson, 2002; Mills, 2003). Eylem araştırmaları eleştirel yansıtma ve sorgulama yoluyla sunulan hizmetlerin ve bu hizmetleri sunanların niteliklerini arttırmaya yönelik önceden planlanmış, düzenlenmiş ve işbirliğine dayalı sistematik inceleme şeklinde tanımlanmaktadır (Johnson, 2002). Bu araştırma deseni ayrıca öğretim, öğrenme ve belli bir okulun işleyişi gibi konularda var olan sorunların öğretmelerin ve diğer paydaşların doğrudan katılımları ve işbirliğiyle ekip olarak gerçekleştirdikleri eylemlerin sistematik sorgulamasıdır (Mills, 2003). Ferrance (2000) eylem araştırmalarıyla ilgili tanımlardan ortak dört tema belirlemiştir. Bunlar; katılanları güçlendirme, katılım yoluyla işbirliği, bilgi edinimi ve sosyal gelişim ve değişimdir. Bu tanımlara sistematik, düzenli ve eleştirel olarak sorgulama da eklenebilir (Johnson, 2002; Schoen ve Nolen, 2004). Tek başına eylem araştırmasının bir yapıyı, sunulan hizmeti ve eğitim ortamını geliştirme amacına hizmet edeceği de düşünüldüğünde, projenin amacına hizmet etmesi bağlamında bu desenin sağlayacağı avantajların çok yönlü olacağı görülebilir. Bu doğrultuda eylem araştırması deseni çerçevesinde tüm faaliyetleri kapsayacak şekilde ortaya çıkarılacak "Eylem Planları"nın hepsi kendi içerisinde sarmal döngüler halinde gerçekleştirilecek, gerçek ortamlardan elde edilecek bilgi, doküman, uygulama örnekleri ile daha işveruruk sonuçlar, gelişmeler ve ileriye yönelik eylem planları elde edeceği söylenebilir. Bu açıklamalar ile birlikte eylem araştırması şeklinde desenlenen proje sürecinin haftalık işleyiş süreci aşağıda yer alan Şekil 1'deki gibi olacağı öngörülmektedir.

Şekil 1. E-Danışmanlık Hizmeti Süreci Döngüsü

Şekil 1’de yürütülecek sürecin genel döngüsü görülmektedir. Diğer yandan eylem araştırması bağlamında süreçte haftalık döngülerin/uygulamaların gerçekleştirilmesi söz konusu olacaktır. Bu çerçevede haftalık olarak sunulacak hizmetin planlanması, sunulması, verilerin toplanarak analizi ve sonraki uygulamaların analizi edilmesi söz konusu olacaktır (Bkz. Şekil 2).

Şekil 2. E-Danışmanlık Hizmeti Haftalık Döngüler

Önerilen bu projenin amacı Açıköğretim Fakültesi bünyesinde eğitimlerine devam eden gelişimsel ve zihinsel yetersizliği olan öğrencilerin eşit eğitim hakkından yararlanmalarını sağlamak için sunulacak e-danışmanlık hizmetini yürütme sürecini incelemesidir. Bu amacı gerçekleştirmek üzere sürece katılacak öğrencilerin ilk ölçütü gelişimsel ve zihinsel yetersizlik tanısı konulmuş olmasıdır. Ayrıca engel oranının

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

sağlık raporuna göre %40'ın üzerinde olması ölçüt olarak belirlenmiştir. Sürece dahil olma ölçütlerinden bir diğeri de öğrencinin e-danışmanlık hizmetini almayı istemesi, yani gönüllü olmasıdır. Bu kapsamda sürece yaklaşık 25 öğrencinin dahil olacağı öngörülmektedir.

Araştırma sürecinde çeşitlemeyi sağlayacak şekilde veri toplama tekniklerinden yararlanılacaktır. Böylece araştırma sürecinin inandırıcılığı, geçerliği ve güvenilirliğinin garanti altına alınmış olacağı söylenebilir. Bu bakış açısı ile aşağıdaki nite veri toplama tekniklerinden yararlanılacaktır:

- Yarı Yapılandırılmış Görüşmeler
- Video Kayıtları
- Ürün Örnekleri
- Yansıtımlı Günlükler

Bu projenin hedefi ve hedefe ulaşmak üzere belirlenen amaçların gerçekleştirilmesine yönelik aşağıdaki faaliyetlerin gerçekleştirilmesi planlanmıştır:

7. ARAŞTIRMA OLANAKLARI: Bu bölümde öneren birim/alt birimde var olup da projede kullanılacak olan altyapı/ekipman olanakları belirtilmelidir.

Bu projede kullanılacak ekipman ve altyapı olanaklarını şu şekilde sıralamak mümkündür:

- Araştırmaya yönelik istatistiksel analizlerin gerçekleştirilmesinde kullanılacak SPSS 24 paket programı,
- Adobe Connect ile Adobe Learning Suit içerisinde yer alan Adobe Captivate, Adobe Flash, Adobe Photoshop, Adobe Dreamweaver, Adobe Acrobat gibi içerik geliştirme araçları ve
- Araştırma ile ilgili kitap ve süreli yayımlara kütüphane erişim.

Projede Kullanılacak Mevcut Makine – Teçhizat Listesi (*)

Adı/Modeli	Projede Kullanım Amacı
MacBook Pro i7 4GB Dizüstü Bilgisayar	Proje Yöneticisi tarafında proje ile ilgili her türlü işte kullanılacaktır.
MacBook Pro i7 4GB Dizüstü Bilgisayar	Proje araştırmacıları tarafından proje ile ilgili araştırma süreçlerinde kullanılacaktır.
MacBook Pro i7 4GB Dizüstü Bilgisayar	Proje araştırmacıları tarafından proje ile ilgili araştırma süreçlerinde kullanılacaktır.

(*)Bu bölümde sadece, öneren birim/alt birimde var olup projede kullanılacak olan makine-teçhizat belirtilmeli, proje bütçesinden talep edilenler yazılmamalıdır.

8. YAYGIN ETKİ/KATMA DEĞER: Projenin gerçekleştirilmesi sonucunda ulusal ekonomiye, toplumsal refaha ve bilimsel birikime yapılabilecek katkılar ve sağlanabilecek yararlar tartışılmalı ve elde edileceği umulan sonuçlardan kimlerin ne şekilde yararlanabileceği belirtilmelidir.

Eylem araştırması olarak desenlenen bu projede açık ve uzaktan öğrenme yoluyla farklı dezavantajlı guruplara özel eğitim desteği ile eğitimde fırsat eşitliği sağlanmış olacaktır. Gelişimsel ve zihinsel yetersizliği olan öğrenenlere yönelik canlı ders uygulamalarının kullanılması, bu tür destek hizmetlerine yönelik ortam, teknoloji, materyal ve süreçlerin geliştirilmesi benzer guruplara yönelik yapılacak çalışmalara da öncülük edecektir. Türk Yükseköğretiminde aktif üniversite öğrencilerinin yaklaşık yarısına eğitim veren Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sisteminde 24 bin civarında engelli öğrenci olduğu göz önünde bulundurulduğunda projenin toplumsal katma değeri ve dezavantajlı bireylerin yükseköğretimine yaygın etkisi ortaya çıkmaktadır. Proje kapsamında yapılacak çalışmalar ve edinilecek deneyimler doğrultusunda özel eğitim e-danışmanlık hizmetinin 2018-2019 öğretim yılında tüm illere yaygınlaştırılması planlanmaktadır.

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi bünyesinde eğitimlerine devam eden dezavantajlı öğrencilerin eşit eğitim hakkından yararlanmalarını sağlamak için sunulacak akademik danışmanlık hizmetini yürütme sürecini incelenmesinin hedeflendiği bu projenin öncelikle yetişkin yaşlarında dezavantajlı öğrenciler ve yakın çevreleri açısından önemlidir. Açıköğretim sisteminde kayıtlı dezavantajlı öğrenciler ve ulusal düzeydeki önemi ile birlikte önerilen bu projenin uluslararası boyuta da önemli olduğu söylenebilir.

(*)Yazım alanları gerektiği kadar uzatılabilir

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

9. ÇALIŞMA TAKVİMİ: Projede yer alacak başlıca iş paketleri ve bunlar için önerilen zamanlama, İş-Zaman Çizelgesi halinde verilmelidir. Ayrıca, projenin belli başlı aşamaları ve bunlardan herbirinin ne zaman gerçekleşeceği, bu aşamalarda görev alacak proje personeli ve iş tanımları **aşağıdaki tabloda** ayrıntılı bir şekilde yazılmalıdır. Personelin niteliği (yönetici, araştırmacı ve danışman) belirtilmelidir. Gelişme ve sonuç raporu hazırlama aşamaları proje çalışmalarına paralel olarak yürütülmeli ve ayrı bir iş paketi olarak gösterilmemelidir.

İŞ-ZAMAN ÇİZELGESİ

İş Paketi Ad/Tanım	AYLAR					
	1	2	3	4	5	6
IP 1. Alanyazın taraması ve planlama Alanyazındaki çalışmaların incelenmesi ve değerlendirilmesi ile birlikte proje süreçlerinin planlanması. Doç.Dr. Mehmet FIRAT Doç.Dr. Hasan GÜRGÜR						
IP 2. Özel Eğitim e-Danışmanlık Öğrencilere yönelik özel eğitim e-danışmanlık hizmetinin gerçekleştirilmesi Doç.Dr. Hasan GÜRGÜR Öğrt.Gör. Salih GÜMÜŞ Araş.Gör. Halil UYSAL Araş.Gör. Serhat UÇAR						
IP 3. Danışmanlık sürecinin izlenmesi ve geliştirilmesi Özel eğitim e-danışmanlık süreçlerinin izlenmesi, geri bildirimlerle iyileştirilmesi ve geliştirilmesi süreçleri. Doç.Dr. Hasan GÜRGÜR Araş.Gör. Halil UYSAL Araş.Gör. Serhat UÇAR						
IP 4. Model oluşturma çalışmaları Açık ve uzaktan öğrenmede özel eğitim e-danışmanlık planlama, süreç ve materyallerinin değerlendirilmesi yoluyla bir yaygınlaştırma modeli oluşturma çalışmalarının gerçekleştirilmesi. Doç.Dr. Mehmet FIRAT Doç.Dr. Hasan GÜRGÜR Öğrt.Gör. Salih GÜMÜŞ Araş.Gör. Halil UYSAL Araş.Gör. Serhat UÇAR						
SIP 5. Raporlama ve Yayılım Projede süreçlerinin değerlendirilmesi ve raporlaştırılması, proje kapsamında yazılan makale ve bildirilerin hazırlanması. Doç.Dr. Mehmet FIRAT Doç.Dr. Hasan GÜRGÜR Öğrt.Gör. Salih GÜMÜŞ Araş.Gör. Halil UYSAL Araş.Gör. Serhat UÇAR						

Proje Personelinin Adı	Personelin Niteliği	Detaylı Görev Tanımı
Doç.Dr. Mehmet FIRAT	Proje Yürütücüsü	Projenin Açıköğretim Sistemi kapsamında gerçekleştirilmesi ve projenin diğer yönetim süreçlerinden sorumludur.
Doç.Dr. Hasan GÜRGÜR	Araştırmacı	Proje süreçlerinin özel eğitime uygun olarak gerçekleştirilmesi ve proje iş paketlerinin yürütülmesi süreçlerinden sorumludur.
Öğrt.Gör. Salih GÜMÜŞ	Araştırmacı	Proje süreçlerinin eğitim teknolojileri, açık ve uzaktan öğrenme kapsamında Açıköğretim merkez büro işbirliğinde gerçekleştirilmesinde sorumludur.
Araş.Gör. Halil UYSAL	Araştırmacı	Projede özel eğitim e-danışmanlık hizmetinin özel eğitime uygun olarak gerçekleştirilmesi ve diğer proje iş paketlerinde gerekli bilimsel araştırma süreçlerinden sorumludur.
Araş.Gör. Serhat UÇAR	Araştırmacı	Özel eğitim e-danışmanlık hizmetinin özel eğitime uygun olarak gerçekleştirilmesinden sorumludur.

10. BAŞARI ÖLÇÜTLERİ: Projenin tam anlamıyla başarıya ulaşmış sayılabilmesi için hangi iş ve işlemlerin ne ölçüde gerçekleşmesi gerektiği Çalışma Takvimi bölümündeki İş-Zaman Çizelgesinde yer alan her bir iş paketi için ayrı ayrı belirtilmelidir. Her bir iş paketinin önem derecesi açıklanmalı ve projenin başarısına yapacağı katkı ifade edilmelidir.

B PLANI: Projenin başarıya ulaşmasını olumsuz yönde etkileyecek ne gibi durumların/risklerin ortaya çıkabileceği ve bu durumlarda projenin başarıyla yürütülmesini sağlamak için nelerin yapılacağı, ne tür tedbirlerin alınacağı, yani devreye sokulacak "B Planı" İş Zaman Çizelgesinde yer alan her bir iş paketi de dikkate alınarak ortaya konulmalıdır.

Başarı Ölçütleri:

Proje sürecinde gerçekleştirilecek faaliyetler ve bu faaliyetlerin başarılı olduğunun ölçütleri aşağıdaki gibi olacaktır:

IP 1. Alanyazın taraması ve planlama

Bu iş paketi kapsamında alanyazında ilgili çalışmaların incelenmesi ve değerlendirilmesi ile birlikte proje süreçlerinin planlanması gerçekleştirilecektir. Alanyazın taraması raporu ve nihai proje işleyiş planı iş paketinin tamamlandığının göstergesi olarak kabul edilecektir.

IP 2. Özel Eğitim e-Danışmanlık

E-danışmanlarına bilgilendirme; danışmanlık sürecini yürütecek olan danışmanların yürütecekleri destek süreci ile ilgili bilgilendirilmeleri söz konusu olacaktır. Bu iş paketinin gerçekleştirilmesi tamamlandığının ölçütü olarak kabul edilecektir. Faaliyetin video kaydı sürecin kanıtı olacaktır. Öğretim danışmanlarına kılavuz hazırlaması iş paketinin diğer bir tamamlanma ölçütüdür. Kılavuz kanıt olarak kabul edilecektir. Bu iş paketi kapsamında özel eğitim uzmanlarının destek sunacakları öğrencilerin gereksinimlerini belirlemeleri amaçlanacaktır. Öğrencilerin gereksinimlerinin belirlenmesi uygulama sürecine temel oluşturacak önemli bir faaliyettir. Bu kapsamda öğrencilerin hepsinin performans raporlarının yazılmış olması faaliyetin başarısının ölçütü olarak kabul edilecektir. Öğrenci performans düzeyi raporu bu faaliyetin kanıtı olacaktır.

IP 3. Danışmanlık sürecinin izlenmesi ve geliştirilmesi

E-danışmanlarının öğrencilere destek hizmet sunmaya başlamaları bu faaliyetin başarı ölçütüdür. Süreçte uygulamaların gözden geçirilmesi, yönlendirme, yeniden planlama çalışmaları yapılacak, sürecin veri kaynakları aynı zamanda kanıtlar olarak kabul edilecektir.

IP 4. Model oluşturma çalışmaları

E-danışmanlığı sürecinin izlenmesi ile bu faaliyet tamamlanmış sayılacaktır ve projenin sonunda genel bir değerlendirme yapılacaktır. Genel değerlendirmeden yola çıkarak işletilen süreç modele dönüştürülecektir. E-danışmanlık süreci modelinin oluşturulması iş paketinin tamamlandığının göstergesi olarak kabul edilecektir.

SIP 5. Raporlama ve Yayılım

Proje sürecinin sonunda işletilen süreç ve sürecin analizi, alanyazından yararlanılarak akademik bir sonuç raporu haline getirilecektir. Proje raporunun sonuçlanması iş paketinin tamamlanmış olduğunun göstergesi olarak kabul edilecektir.

B Planı:

Faaliyet 1 kapsamında sürece katılmayı kabul eden öğrencilerin süreçten ayrılma durumları olabilir, bu riske karşılık sürece dahil olacak ek öğrenci listesi hazır tutulacaktır.

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

Faaliyet 2 kapsamında belirlenecek danışmanların iş yoğunlukları, sorumlulukları nedeniyle kayıp yaşanma durumu ortaya çıkabilir. Bu riske karşılık tekrar görevlendirilecek danışmanlar listesi hazırlanacaktır.

11. PROJE YÖNETİCİSİNİN DİĞER PROJELERİ: Proje yöneticisinin son beş yılda; üniversite ya da diğer kurum/kuruluşların desteği ile tamamlanmış olduğu projeler ile şu sırada yürütmekte olduğu veya destek almak için başvurduğu projeler hakkında aşağıdaki tablolarda yer alan bilgiler verilmektedir.

Proje Yöneticisinin Anadolu Üniversitesi Destekli Projeleri

Proje No	Projedeki Görevi	Proje Adı	Başlama/Bitiş Tarihi	Destek Miktarı (TL)
1302E024	Araştırmacı	Açıköğretim Öğrencileri İçin Kendi Kendine Öğrenmeyi Destekleyen Web Arayüz Tasarımlarının Geliştirilmesi ve Değerlendirilmesi	20.08.2013-20.02.2014	18919,40 TL
1403E097	Araştırmacı	Açıköğretim Sosyoloji Lisans Programındaki E-Öğrenme Eğilimlerinin Öğrenme Analitikleriyle Belirlenmesi	14.05.1014-14.09.2015	37199,00 TL
1303E057	Proje Yürütücüsü	Açık ve Uzaktan Eğitim Öğrencilerine Yönelik Bir Paylaşım Platformunun Geliştirilmesi ve Değerlendirilmesi	04.04.2014-04.04.2015	16875,00 TL
1503E095	Proje Yürütücüsü	Kitlesel Açık Çevrimiçi Kurslar İçin Animasyon Destekli Video Ders Modüllerinin Geliştirilmesi: Homeostazis Örneği	10.04.2015-10.04.2016	29058 TL

Proje Yöneticisinin Diğer Projeleri (TÜBİTAK, DPT, SANTEZ, FP7 vb.)

Proje No	Projedeki Görevi	Proje Adı	Başlama/Bitiş Tarihi	Destek Miktarı (TL)
TÜBİTAK 1001 116K121	Araştırmacı	Araştırma Becerilerinin Geliştirilmesinde Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Kullanımı: Araştırma Görevlilerine Yönelik Çevrimiçi Mesleki Gelişim Programı Tasarımı ve Uygulaması	02/02/2017-15/05/2020	168.976 TL

Proje Yöneticisinin Son 5 Yılda Yapmış Olduğu Yayınlar

Yazar(lar)	Makale Başlığı	Dergi	Cilt/Sayı/Sayfa	Tarih
M. Fırat, H. Kılınc, T.V. Yüzer	Level of intrinsic motivation of distance education students in e-learning environments.	Journal of Comput Assisted Learning	34(1), 63-70	2018
M. Fırat	Relationship between Self-Control and Facebook Use: Case of CEIT Students.	Educational Sciences: Theory and Practice	17(4), 1179-1201.	2017
M. Fırat	Reflections from dual-mode alumni on the differences between distance and F2F education.	Open Learning: The Journal of Open, Distance and e-Learning	32(2), 177-187.	2017
H. Kılınc, M. Fırat	Opinions of Expert Academicians on Online Data Collection and Voluntary Participation in Social Sciences Research.	Educational Sciences: Theory & Practice	17(5), 1461-1486	2017

(*) Yazım alanları gerektiği kadar uzatılabilir.

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

12. PROJE EKİBİNİN ÖNERİLEN PROJE KONUSU İLE İLGİLİ DİĞER PROJELERİ: Proje ekibinin, Anadolu Üniversitesi'ne, herhangi bir kamu kurum ve kuruluşuna veya Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalara dayalı olarak sağlanan fonlara sunulmuş olup öneri durumunda olan, yürüyen veya sonuçlanmış benzer konudaki projelerinin bu projeden farkını belirtiniz.

Proje ekibinin önerilen proje konusu ile ilgili başka bir projesi bulunmamaktadır.

13. BÜTÇE ve GEREKÇESİ: Aşağıdaki Genel Bütçe tablosu ve Anadolu Üniversitesi'nden talep edilen Bütçe Tablosu eksiksiz olarak doldurulmalıdır. Genel Bütçe Tablosu'nun Üniversite katkısı kısmındaki toplamlarla Anadolu Üniversitesi'nden talep edilen bütçe tablosundaki ana toplamlar aynı olmalıdır. Üniversiteden talep edilen desteğin her bir kalemi için ayrıntılı gerekçe verilmeli, istenen makine-teçhizatla ilgili teknik şartname ve proforma fatura ya da teklif mektubu, hizmet alımı ile ilgili proforma fatura ya da teklif mektubu, sarf malzemeleri ile ilgili proforma fatura eklenmelidir. Eğer varsa, öneren ve destekleyen diğer kuruluş katkıları ve kuruluş yetkililerinin niteliği ve miktarı açıkça belirtilmiş olan destek mektupları da eklenmelidir.

GENEL BÜTÇE TABLOSU (TL)

Katkı Kaynağı	Personel Giderleri (01.2 + 01.3)	Makine Teçhizat (06.1 + 06.2+ 06.3+ 06.5)	Sarf Malzemesi (03.2)	Hizmet Alımı (03.5)	Seyahat (03.3)	TOPLAM
Üniversite Katkısı		7674 TL	1831 TL	27000	13200	49705 TL
Destekleyen Kuruluş Katkısı (*)						
TOPLAM		7674 TL	1831 TL	27000	13200	49705 TL

(*) Destekleyen Kuruluş sayısı birden fazla ise tabloya yeni satırlar eklenerek bu destekler belirtilmelidir.

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ'NDEN TALEP EDİLEN BÜTÇE TABLOSU

(Bu tabloda sadece Anadolu Üniversitesi'nden talep edilen desteklerin nitelikleri ve miktarları ayrıntılı ve gerekçeli olarak belirtilmelidir. Lütfen ilgili açıklamalara dikkat ediniz. Tablodaki satırlar ihtiyaç duyuldukları ölçüde çoğaltılabilir ve yazım alanları genişletilebilir.)

Alınması Önerilen Makine – Teçhizat			
Adı / Modeli	Alım Türü	Kullanım Gerekçesi	Bedeli (TL)
Dizüstü bilgisayar	☒ Yurt içi ☐ Yurt dışı	Proje kapsamında gerçekleştirilecek özel eğitim e-danışmanlık videolarının kayıt, depolama ve çözümleri ile tüm proje veri işleme ve kayıt altına alınmasında kullanılacaktır.	7674 TL

Türkiye temsilcisi aracılığıyla yapılmayan alımlar için alım türü "Yurt dışı" işaretlenmeli ve tüm masraflar dahil (gümrük bedeli, vergiler, nakliye) bedeli yazılmalıdır. Yurt içi alımlarda KDV dahil bedeli yazılmalıdır. Döviz cinsinden alınan proforma faturaların TL cinsinden karşılığı hesaplanırken fatura tarihindeki T.C. Merkez Bankası efektif satış kuru esas alınmalı ve öneride mutlaka belirtilmelidir.

Alınması Önerilen Sarf Malzemesi			
Adı	Alım Türü	Kullanım Gerekçesi	Bedeli (TL)
Proje raporlarının basım ve ciltlenmesi	☒ Yurt içi ☐ Yurt dışı	Proje raporlarının basım ve ciltlenmesi amacıyla kullanılacaktır.	315 TL
Headset (Kulaklık-Mikrofon)	☒ Yurt içi ☐ Yurt dışı	Adobe connect üzerinden gerçekleştirilecek özel eğitim e-danışmanlık hizmetlerinde ve bu kayıtların incelenmesinde kullanılacaktır.	1250 TL
Taşınabilir disk (1 adet)	☒ Yurt içi ☐ Yurt dışı	e-danışmanlık kayıtları ve materyallerinin depolanması ve taşınmasında kullanılacaktır.	266 TL

Türkiye temsilcisi aracılığıyla yapılmayan alımlar için alım türü "Yurt dışı" işaretlenmeli ve tüm masraflar dahil (gümrük bedeli, vergiler, nakliye) bedeli yazılmalıdır. Yurt içi alımlarda KDV dahil bedeli yazılmalıdır.

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

Hizmet Alımı			
Mahiyeti	Nereden/Kimden Alınacağı	Gereçesi	Bedeli (TL)
Destek materyallerinin geliştirilmesi	Materyal geliştirme uzmanı	Özel eğitim akademik e-danışmanlık süreçlerinde kullanılacak her türlü (video, animasyon, görsel vb.) materyalin ihtiyaca uygun olarak, talep edilecek özelliklerde geliştirilmesi.	13.000 TL
Video Çözümleme	Veri döküm ve analiz uzman	e-Danışmanlık canlı derslerinin tüm video kayıtlarının bilimsel araştırma amaçlı çözümlemelerinin gerçekleştirilmesi.	11.000 TL
Akademik çeviri	Çeviri Firması	Proje kapsamında üretilecek yayınların Türkçe'den İngilizce'ye çevirisi	3000 TL

Yurt içi Saha (Arazi) Çalışması Seyahat Giderleri			
Tren, Otobüs ve Uçak ile Seyahat	Kişi Adedi	Seyahat Adedi (kez)	Toplam (TL)
Özel /Resmi Araç ile Seyahat (*)	Toplam Katedilecek Yol (km.)		Toplam (TL)
Araç Kirası	Toplam Gün	Ücret/Gün	Toplam (TL)
Günderlik ve Konaklama(**)	Proje Yöneticisi Toplam kişi/gün	Araştırmacılar Toplam kişi/gün	Toplam (TL)
Günderlik			
Konaklama			
TOPLAM			

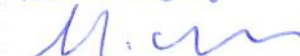
(*) BAP Komisyonu'ndan onay alınmak koşuluyla özel/resmi araç ile yapılan arazi çalışması amacıyla yapılan seyahatlerde her 100 km. için 6 litre kurşunsuz benzin ücreti ödenir.

(**) Günderlik ve Konaklama bedelleri için lütfen Proje Birimi'nden ya da Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü'nden bilgi alınınız..

Saha Çalışması Dışındaki Faaliyetler İçin Yapılacak Olan Yurt içi / Yurt dışı Seyahat Giderleri (Bilimsel Toplantılara Katılma, Çalışma Ziyaretleri vb.Faaliyetler)(*)	
	Toplam (TL)
Yurt içi Seyahat	3300 TL
Yurt dışı Seyahat	9900 TL
TOPLAM	13200 TL

PROJEDE GÖREV ALAN ARAŞTIRMACILAR

Unvanı, Adı Soyadı : Doç.Dr. MEHMET FIRAT
Görevli Olduğu Birim : AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ
Alt Birim : UZAKTAN ÖĞRETİM BÖLÜMÜ
Telefon : 3350580 /

Projedeki Görevi : Proje Yürütücüsü
E-Posta : mfirot@anadolu.edu.tr
Tarih : 15.03.2018
İmza :

Unvanı, Adı Soyadı : Doç. Dr. Hasan Güngör
Görevli Olduğu Birim : Eğitim Fakültesi
Alt Birim : Özel Eğitim
Telefon : 1953

Projedeki Görevi : Araştırma
E-Posta : hasangungor@anadol.edu.tr
Tarih : 15.03.2018
İmza :

Unvanı, Adı Soyadı : Öğr. Grv. Salih Gümüş
Görevli Olduğu Birim : Açıköğretim Fakültesi
Alt Birim : Uzaktan Öğretim Bölümü
Telefon : 3925

Projedeki Görevi : Araştırmacı
E-Posta : salihgumus@anadolu.edu.tr
Tarih : 15.03.2018
İmza :

Unvanı, Adı Soyadı : Araş. Gör. Halil Uysal
Görevli Olduğu Birim : Eğitim Fakültesi
Alt Birim : Özel Eğitim
Telefon : 1951

Projedeki Görevi : Araştırmacı
E-Posta : haliluyosal334@gmail.com
Tarih : 15.03.2018
İmza :

Unvanı, Adı Soyadı : Araş. Gör. Ahmet Serhat UGAR
Görevli Olduğu Birim : Eğitim Fakültesi
Alt Birim : Özel Eğitim
Telefon : 1951

Projedeki Görevi : Araştırmacı
E-Posta : asucar223@gmail.com
Tarih : 15.03.2018
İmza :

Unvanı, Adı Soyadı :
Görevli Olduğu Birim :
Alt Birim :
Telefon :

Projedeki Görevi :
E-Posta :
Tarih :
İmza :

Unvanı, Adı Soyadı :
Görevli Olduğu Birim :
Alt Birim :
Telefon :

Projedeki Görevi :
E-Posta :
Tarih :
İmza :

Unvanı, Adı Soyadı :
Görevli Olduğu Birim :
Alt Birim :
Telefon :

Projedeki Görevi :
E-Posta :
Tarih :
İmza :